

**-KURUMLAR VERGİSİ BEYANINDA
ÖZELLİKLİ HUSUSLAR
ve
-7440 SAYILI YAPILANDIRMA KANUNU**

Nisan-2023

Mahmut Bülent YILDIRIM
Yeminli Mali Müşavir
E. Vergi Müfettişi

www.vdd.com.tr

SEMİNER KONULARI

- Kurum Kazancının Tespitinde Giderler
- Kurumlar Vergisinden İstisna Kazançlar
- Kurumlar Vergisinde Zarar Mahsubu
- Beyanname Üzerinde Yapılan İndirimler
- 7440 Sayılı Yapılandırma Kanununun Kapsamı
- Matrah Artırımı Hükümleri
- İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi
- 2022 Yılı Matrah Artırımı Uygulaması
- Ek Vergi Uygulaması

Gelir Vergisi Kanununa GÖre İndirilecek Giderler

- Kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler.
- Çalışanların yiyecek, giyecek, sigorta prim vb. giderleri.
- İşle ilgili zarar-zıyan ve tazminatlar.
- Seyahat ve ikamet giderleri.
- Taşıt giderleri.
- Aynı vergi, resim ve harçlar.
- Amortismanlar.
- İşveren sendikalarına ödenen aidatlar.
- Bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları.
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, giyecek, yakacak ve temizlik maddeleri.
- Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarından faydalananlara, programı yürüten işverenlerce fiilen ödenen tutarlar

Götürü Gider İndirimi

-İhracat,

-yurt dışında inşaat,

-onarım,

montaj ve taşımacılık

faaliyetlerinde bulunan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, kanunda belirtilen giderlere ek olarak, bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hâsılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.

KV Kanununda Yer Alan İndirilecek Giderler

- Menkul Kıymet İhraç Giderleri
- Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri
- Genel kurul toplantıları için yapılan giderler ile birleşme, devir, bölünme, fesih ve tasfiye giderleri
- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerde komandite ortağın kâr payı
- Katılım Bankalarının katılma hesabı karşılığında ödenen kâr payları
- Sigorta ve resürans şirketlerinde ayrılan teknik karşılıklar

Binek Otomobilde Gider Kısıtlaması

-Kiralama: Aylık 8.000-TL

-ÖTV, KDV Gider Toplamı:200.000-TL

-ÖTV KDV Hariç Amortisman sınırı: 230.000-TL

-ÖTV KDV Dahil Amortisman sınırı:430.000-TL

-İkinci El amortisman sınırı:430.000-TL

-Araç Giderlerinin %70 i

Binek Otomobilde Gider Kısıtlaması

Örnek

400.000-TL bedelle KDV si % 18, ÖTV si % 140 satın alınan binek otomobilin gider kısıtlaması.

Taşıt Bedeli	400.000-TL
ÖTV	560.000-TL
KDV	172.800-TL
Vergi Toplamı	732.800-TL
Araç Maliyeti	1.132.800-TL

-Doğrudan Gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı **200.000,00-TL** olup; **532.800,00 TL** (732.800– 200.000) KKEG olarak dikkate alacaktır.

-Taşıt bedelinin 400.000,00-TL'lik kısmınının **230.000,00-TL**'lik kısmı amortisman yolu ile iktisap edilebilecek olup, 170.000,00-TL için ayrılan amortismanlar kurum kazancınının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Finansman Gider Kısıtlaması

-04.02.2021 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan 3490 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 01.01.2021 tarihinden itibaren finansman kısıtlaması fiilen uygulamaya geçirilmiştir.

-Bir dönem içerisinde kullanılan yabancı kaynaklar toplamı, özkaynaklarını aşan işletmelerde, yatırımın maliyetine eklenenler hariç özkaynak tutarını aşan kısma ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kur farkı adı altındaki ödemeler yabancı finans kaynağı ile ilgili gider sayılacaktır. Katılım bankalarına ödenen kâr payları da kullanılan kaynağın neması olarak değerlendirilecek ve finansman gideri olarak sınırlandırmaya tabi olacaktır.

-Finansman gideri olarak değerlendirilen harcamaların tamamı değil, sadece özkaynak toplamını aşan kısmına ait gider paylarının %10'unun gider olarak indirilmesi kabul edilmeyerek kanunen kabul edilmeyen gider sayılacaktır.

-Özkaynakları aşan kısmın hesabında, yatırımın maliyetine eklenen faiz, komisyon vade ya da kur farkları finansman gider kısıtlamasının hesaplanmasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınmayacaktır.

Finansman Gider Kısıtlaması

Kapsama Giren Gider ve Maliyet Unsurları

-Bir gider veya maliyet unsurunun gider kısıtlamasına konu edilmesi için **yabancı kaynak kullanımından ve yabancı kaynak kullanım süresinden kaynaklanmış olması gerekir.**

-Teminat mektubu komisyonları, tahvil ihracı ile ilgili olarak yapılan baskı vb. giderler ile ipotek masrafları gibi yabancı kaynak kullanımına bağılı olmaksızın yapılan giderler gider kısıtlamasına tabi değildir. Aynı şekilde bir finansman gideri olmayıp finansman geliri azalması niteliğinde olan erken ödeme iskontoları veya peşin ödeme iskontoları da finansman gider kısıtlaması kapsamı dışındadır.

-Kredi sözleşmelerine ilişkin olarak ödenen damga vergisi veya banka havale ücretlerine ilişkin ödenen banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) gibi bir yabancı kaynağın kullanım süresine bağılı olarak doğmayan gider ve maliyet unsurları gider indirimi kısıtlaması uygulamasına tabi olmayacaktır. Bu giderlerden kredi faizleri üzerinden hesaplanan BSMV gibi bir yabancı kaynağın işletmede kullanım süresine bağılı olarak doğanların ise gider indirimi kısıtlaması uygulamasına konu edilecektir.

Finansman Gider Kısıtlaması

Kapsama Giren Gider ve Maliyet Unsurları

-İşletmelerce banka vb. kurumlardan temin edilen kredilerin, doğrudan grup şirketlerine aktarılması halinde, bu kredilere ilişkin finansman gideri, **krediyi devralan ve fiilen kullanan şirket bünyesinde** gider kısıtlamasına tabi tutulacaktır.

-Finansman gelirleri ile giderleri arasında netleştirme yapılmayacaktır. Finansman giderleri toplamı gider kısıtlamasına konu edilecektir.

-Aynı kaynağa ilişkin olarak bir hesap dönemi içindeki aynı veya farklı geçici vergilendirme dönemlerinde oluşan kur farkı gelir ve giderleri mahsuplaştırılarak işlem tarihi veya dönem sonu itibarıyla bu kaynağa ilişkin net kur farkı gideri doğması halinde bu tutar finansman gideri kısıtlamasında dikkate alınacaktır.

-Aynı dönem içinde olsa bile farklı yabancı kaynaklara ilişkin olarak oluşan kur farkı gelirleri ile kur farkı giderleri birlikte değerlendirilemeyecektir. Buna göre, **her kredinin kur farkı gelir ve giderlerinin ayrı ayrı** takip edilmesi faydalı olacaktır.

-Yabancı kaynağın mevduat vb. şekillerde değerlendirilmesi sonucu doğacak kur farkı geliri **şirketin bilançosunun aktifinde yer alan bir varlığın değerlemesi** sonucu oluştuğu için, yabancı kaynağa ilişkin kur farkı giderinden mahsup edilemeyecektir.

Finansman Gider Kısıtlaması Örnek

-Öz kaynakları toplamı 8.000.000 TL olan (X) A.Ş.'nin aynı dönemde yabancı kaynakları toplamı 10.000.000 TL'dir. Bu döneme ilişkin toplam finansman gideri ise 1.000.000 TL'dir.

ÖZKAYNAK (1)	8.000.000 TL
YABANCI KAYNAK (KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR + UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR) (2)	10.000.000 TL
FİNANSMAN GİDER TOPLAMI (3)	1.000.000 TL
ÖZKAYNAĞI AŞAN KISIM (4) (2-1)	2.000.000 TL
KKEG HESAPLAMA ORANI (5) (4/2)	20%
AŞAN KISMA İSABET EDEN FİNANSMAN GİDERİ (6) (3x5)	200.000 TL
KKEG OLARAK DİKKATE ALINACAK FİNANSMAN GİDERİ (6x0.10)	20.000 TL

Ankara VDB 27.03.2023 tarihli Özelgesi;

Kıdem Tazminatı Karşılığı, Maliyet Giderleri Karşılığı, Gider Tahakkukları Karşılığı, Diğer Borç ve Gider Karşılıkları hesapları Finansman Gider Kısıtlamasında Yabancı Kaynak Olarak dikkate alınmalıdır.

Kurumlar Vergisinde İstisnalar

- a-İştirak kazançları istisnası
- b- Yurt dışı iştirak kazançları istisnası
- c- A.Ş.'lerin yurt dışı iştirak hissesi satış kazancı istisnası
- ç- Emisyon primi kazancı istisnası
- d- Yatırım fon ve ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançlarına ilişkin istisna
- e- Taşınmaz ve iştirak hissesi satış kazancı istisnası
- f- Bankalara veya TMSF'ye borçlu kurumlara tanınan istisna ile Bankalara, Finansal Kiralama Şirketlerine ve Finansman Şirketlerine tanınan istisna
- g- Yurt dışı şube kazançları
- h- Yurt dışı inşaat, onarım, montaj ve teknik hizmetlerden sağlanan kazançlarda istisna
 - 1- Eğitim tesisleri ile rehabilitasyon merkezlerine ilişkin istisna
- i- Risturn istisnası
- j- Sat-kirala-geri al işlemlerinden doğan kazançlara ilişkin istisna
- k- Kira sertifikası ihracı amaçlıyla her türlü varlık ve hakların satışından doğan kazançlara ilişkin istisnası

Kurumlar Vergisinde İstisnalar

- Yabancı fon kazançları istisnası (KVK md.5/A)
- Sınai mülkiyet haklarında istisna (KVK md.5/B)
- Kur Korumalı mevduat istisnası (KVK geçici md.14)

Diğer Kanunlardan Kaynaklı İstisnalar

- Serbest Bölge Kazanç İstisnası
- TUGS'ye Kayıtlı Gemilerin İşletilmesi ve Devrine İlişkin İstisna
- Teknoloji Geliştirme Bölgelerine İlişkin İstisna

Kurumlar Vergisinde Zarar Mahsubu

-KV Kanununa göre geçmiş 5 yılın zararı beyannamede her yılın zararı ayrı ayrı gösterilmek şartıyla indirim konusu yapılabilir. Mahsup edilecek zarar tutarı Mali Zarar dır.

-Geçmiş hesap dönemlerinde oluşan zararların mahsubunda, en önceki hesap dönemi zararından başlayarak sırasıyla mahsup edilmesi gerekmektedir.

-Maliye Görüşü; mahsup imkânının olduğu dönemlerde mahsup edilmeyen zarar tutarlarının sonraki dönemlere ait kazançlardan düşülmesi mümkün olmayacaktır.

Zarar mahsubu ile ilgili olarak, [7143 Sayılı Yapılandırma Kanunu](#) ile [7326 sayılı Yapılandırma Kanunu](#) uyarınca, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'sinin mahsup edilebileceği de unutulmamalıdır.

Beyannameden İndirimler

- Ar-Ge ve Tasarım İndirimi
- Sponsorluk Harcamaları
- Bağış ve Yardımlar
- Girişim Sermayesi Fonu
- Hizmet İhracı İndirimi
- Engelliler Hakkında Kanuna Göre Kurulan Kurumlara Korumalı İşyeri indirimi
- Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi
- İstanbul Finans Merkezi Kanunu hükümlerine göre katılımcı belgesi olarak İstanbul Finans Merkezi Bölgesinde faaliyette bulunan kurumların, münhasıran bu faaliyet kapsamında yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın %50'si,

Kurumlar Vergisi Oranları

-2022 Yılı Kurumlar Vergisi Oranı %23

-Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %25 oranında alınır.

-Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların (bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri hariç) paylarının ilk defa halka arz edildiği hesap döneminden başlamak üzere beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına kurumlar vergisi oranı 2 puan indirimli olarak uygulanır.

-İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır.

-Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanır.

Kurumlar Vergisi Oranları

Kurumlar Vergisi Mükellefleri

Kurumlar Vergisi Oranları

Aşağıda Sayılanlar Dışında KV Mükellefleri

23

6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri

25

Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumlar için

21

İhracat Yapan Kurumlar

22

Sanayi sicil belgesine haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle işgal eden kurumlar için

22

Vergiye Uyumlu Mükelleflere % 5 Vergi İndirimi

Vergi indirimi uygulaması, gelir ve kurumlar vergi mükelleflerinden belirtilen şartları taşıyanların verecekleri yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'inin, ödenmesi gereken gelir veya kurumlar vergisinden indirilmesidir.

-İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bundan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş olması gerekmektedir. Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra pişmanlıkla verilen düzeltme beyannameleri şartı ihlal etmeyecektir.

-İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait süre içerisinde kesinleşmiş olması koşuluyla vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması gerekmektedir.

-Kesinleşen tarhiyatların, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl için geçerli olan, yıllık indirim tutar sınırının %1'ini aşmaması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

-İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi beyannameleri üzerine tahakkuk eden vergilerin ödenmiş olması gerekmektedir.

-Vergi indiriminin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki dört takvim yılında VUK 359 uncu maddesinde (Kaçakçılık suçları ve cezalar) sayılan fiilleri işlediği tespit edilenler vergi indiriminden yararlanamazlar.

7440 Sayılı Yapılandırma Kanunu

Yapılandırma Kanununun Kapsamı

7440 Sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun" 12 Mart 2023 tarihli ve 32130 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır.

Kapsamı:

- Vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçların, idari para cezalarının tamamı ile bunlara bağlı gecikme zammı ve faizi yerine Yİ-ÜFE (Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi) oranında güncelleme yapılarak hesaplanan borcun ödenmesi,
- Vergi aslına bağlı cezaların (vergi ziyayı cezası) tamamının silinmesi,
- Vergi aslına bağlı olmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının %50'sinin silinmesi,
- Dava konusu yapılan ihtilafların sulh yoluyla sonlandırılması,
- 2018-2022 yıllarına ilişkin olarak matrah ve vergi artırımında bulunan ve şartları yerine getiren mükelleflere ilişkin olarak vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmaması,
- İşletme kayıtlarının (kasa mevcudu, ortaklardan alacaklar, emtia, demirbaş vb.) cezasız ve faizsiz olarak gerçeğe uygun hale getirilmesi,

7440 Sayılı Yapılandırma Kanunu

Matrah Artırımı:

- Vergi İncelemesi ve Tarhiyatı önler
- Sonraki Döneme Devreden KDV ve KDV İadesi İncelenir
- Defter ve Belgelerin Muhafazası ve İbrazı
- Matrah Artırımı ve Suç Duyurusu

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin 2018, 2019, 2020 ve 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olarak vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (*ihtirazi kayıtlarla verilenler dahil*) vergiye esas alınan matrahlarını Kanun'da yer alan oranlarda artırmaları durumunda,

Katma değer vergisi mükelleflerinin 2018, 2019, 2020 ve 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin olarak, her bir vergilendirme dönemine ait verdikleri (*ihtirazi kayıtlarla verilenler dahil*) beyannamelerindeki hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden Kanun'da yer alan oranlara göre belirlenecek katma değer vergisini, vergi artırımını olarak beyan etmeleri durumunda,

bu mükellefler nezdinde söz konusu vergileri ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak vergi incelemesi ve tarhiyat yapılamayacaktır.

Matrah artırımını için **31 Mayıs 2023**, Çarşamba akşamına kadar başvuruda bulunarak, artırılan gelir veya kurumlar vergilerinin, en geç **30 Haziran 2023 Cuma** günü sonuna kadar peşin veya ilk taksiti aynı tarihe kadar ödenmek üzere aylık dönemler halinde azami **on iki eşit taksitte** ödenmesi şartıyla, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için artırılan vergi türleri itibariyle vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır. Ancak, matrah artırımına konu vergilerin süresinde ödenmemesi halinde bu madde hükmünden yararlanılmayacaktır.

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Gelir Vergisi;

2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 takvim yıllarına ilişkin olarak verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde vergiye tabi gelir (matrah) beyan eden gelir vergisi mükelleflerinin bu yıllara ilişkin vergi matrahlarının;

2018 yılı için.....	%35,
2019 yılı için.....	%30,
2020 yılı için.....	%25,
2021 yılı için.....	%20,
2022 yılı için.....	%25

oranlarından az olmamak üzere artırılması gerekmektedir.

Vergi Oranı % 20 İndirimli Oran % 15

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Yıl	Asgari matrah artış tutarı	Gelir Vergisi Mükellefleri			
		İşletme hesabı esaslı	Basit usul	Sadece GMSİ (*)	Diğer gelir vergisi mükellefleri
2018	94.000 TL	63.800 TL	9.400 TL	37.600 TL	63.800 TL
2019	99.600 TL	66.400 TL	9.960 TL	39.840 TL	66.400 TL
2020	105.800 TL	70.500 TL	10.580 TL	42.320 TL	70.500 TL
2021	112.400 TL	75.000 TL	11.240 TL	44.960 TL	75.000 TL
2022	200.000-TL	105.000-TL	20.000-TL	80.000-TL	105.000-TL

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Kurumlar Vergisi;

2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 takvim yıllarına ilişkin olarak verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamelerinde vergiye tabi gelir (matrah) beyan eden gelir vergisi mükelleflerinin bu yıllara ilişkin vergi matrahlarının;

2018 yılı için.....	%35,
2019 yılı için.....	%30,
2020 yılı için.....	%25,
2021 yılı için.....	%20,
2022 yılı için.....	%25

oranlarından az olmamak üzere artırılması gerekmektedir.

Vergi Oranı % 20 İndirimli Oran % 15

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Kurumlar Vergisi;

Kurumlar Vergisi Asgari Tutarlar		
Dönemi	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Tutarı
2018	%35	200.000
2019	%30	215.000
2020	%25	230.000
2021	%20	260.000
2022	%25	500.000

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Katma Değer Vergisi;

KDV mükellefleri, ilgili yıllar içindeki her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri KDV Beyannamelerinin “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırlarında yer alan tutarların yıllık toplamı üzerinden;

2018 yılı için.....	%3,
2019 yılı için.....	%3,
2020 yılı için.....	%2,5,
2021 yılı için.....	%2,
2022 yılı için.....	%2

oranından az olmamak üzere hesaplanacak KDV’yi, Kanunda öngörüldüğü süre ve şekilde ödemeleri hâlinde vergi artırımını hükümlerinden faydalanabileceklerdir. Hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler de vergi artırımını taleplerini %1,5 oranını değil bu oranları esas alarak yapabileceklerdir.

2 No.lu KDV Beyannamesi ile sorumlu sıfatıyla beyan edilen vergiler, satıcılar ve alıcılar tarafından yıllık toplama dâhil edilmeyecektir.

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Katma Değer Vergisi Özellikli Hususlar;

-Mükelleflerce ilgili yıllarda düzeltme beyannamesi verilmiş ve düzeltme işlemlerinin 7440 sayılı Kanunun yayımı tarihine kadar sonuçlandırılmış olması hali de dâhil olmak üzere, ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatlar üzerine Kanunun yayımı tarihinden önce yapılıp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

-Öte yandan, 3065 sayılı KDV Kanununun (11/1-c) ve geçici 17 nci maddeleri uyarınca tecil-terkin uygulaması kapsamında teslimleri bulunan mükelleflerde, tecil edilen vergiler, “Hesaplanan Katma Değer Vergisi” satırındaki tutardan düşülecek ve yıllık toplama dâhil edilmeyecektir.

-En az üç Dönem KDV Beyannamesi verilmiş ise; Verilmiş olan KDV beyannamelerinin “Hesaplanan KDV” satırlarında yer alan tutarlar toplanacak ve beyanname verilen dönem sayısına bölünerek ortalama tutar bulunacaktır. Bulunan bu ortalama tutar, 12 ile çarpılmak suretiyle 1 yıla iblağ edilerek vergi artırımına esas olacak “Yıllık Hesaplanan KDV” tutarına ulaşılacaktır. Bu kapsamdaki mükelleflerin, KDV artırım imkânından yararlanmaları için ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunma zorunluluğu bulunmamaktadır.

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Katma Değer Vergisi Özellikli Hususlar;

-Artırımın ilgili olduğu yıl için KDV beyannamelerinin hiç verilmemiş ya da sadece bir veya iki vergilendirme dönemi için beyanname verilmiş olması hâlinde, KDV artırımından yararlanabilmek için, mükelleflerin ilgili yıla ilişkin olarak gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları zorunludur. Mükellefler, artırdıkları gelir veya kurumlar vergisi matrahı üzerinden %18 oranında hesaplanacak KDV'yi, Kanundaki süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, KDV artırım hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

-İlgili takvim yılı içindeki işlemlerinin tamamı; - İstisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşan veya diğer nedenlerle hesaplanan KDV beyanı bulunmayan mükellefler ile - Tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşan mükellefler ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olmaları şartıyla KDV artırımından faydalanabileceklerdir. Oran %18.

-Beyannamelerinin tamamını vermekle birlikte, beyannamelerin bazılarında “Hesaplanan KDV” bulunmayan mükelleflerin artırım talebinde bulunmaları hâlinde, hesaplanan KDV bulunan beyannamelerindeki hesaplanan KDV ler toplanacak ve bu toplama, ilgili yıl için öngörülen artırım oranı uygulanarak artırım tutarı hesaplanacaktır. Ancak bu tutar, mükellefin gelir/kurumlar vergisi matrah artırımına %18 oranı uygulanmak suretiyle bulunan tutardan küçük olursa büyük olan tutar dikkate alınacaktır.

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

Gelir Vergisi Özellikli Hususlar;

-Ticari veya zirai kazancı bilanço esasına veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleri ile serbest meslek erbabının diğer gelirleri de bulunması halinde bunlar asgari matrahlar üzerinden artırımda bulunacaklar ve diğer gelirleri nedeniyle de vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaktır.

-Ticari kazancı basit usulde tespit edilmekle birlikte, beyannamelerinde vergiye tabi başka gelir unsurları beyan eden mükellefler ile GMSİ yanında ücret, menkul sermaye iradı ve diğer kazanç ve irat beyan eden gelir vergisi mükellefleri de **işletme hesabı esasına** göre defter tutan mükellefler için belirlenen asgari matrahları esas alacaklardır. Bu şekilde matrah artırımında bulunan mükellefler sayılan gelir unsurları itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmayacaklardır.

-Gelir vergisi mükellefleri, mesken kira gelirlerine ilişkin olmak üzere o yıl için belirlenen istisna tutarlarını matrah artırımını yaparken dikkate almayacaklardır. Verdikleri yıllık gelir vergisi beyannamesinde birden fazla gelir unsuru bulunan mükellefler, matrah artırımlarını yıllık beyannamelerinde yer alan toplam matrah üzerinden yapacaklar, gelir unsurlarının bir kısmı itibarıyla artırımda bulunmayacaklardır.

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

2022 Yılı Matrah Artırımı;

-2022 takvim yılı için matrah artırımında bulunulabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi **beyannamesinin verilmiş olması** ve beyan edilen vergiye esas matrahların, 2021 yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar ile 2022 yılı üçüncü geçici vergi döneminde beyan edilen matrahın %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şarttır.

-2022 takvim yılına ilişkin olarak; üçüncü geçici vergi dönemi gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmemiş olması halinde; ikinci geçici vergi döneminde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılarak bulunan tutar, sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması halinde ise bu beyannamede beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar bu kapsamda yapılacak kıyaslamada dikkate alınır.

-2021 yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergi dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisinde zarar beyan edilmesi veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesi bilgisi dışında bırakanlar dâhil) olması durumunda, 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannameleri için bu şart aranmaz. 2022 yılı gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımına esas tutarların belirlenmesinde, asgari tutarlardan az olmamak üzere beyan edilen tutarların %25'i dikkate alınır.

7440 Sayılı Kanun Matrah Artırımı Hükümleri

2022 Yılı Matrah Artırımı;

-2021 takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği ancak 2022 yılı geçici vergilendirme dönemlerine ilişkin beyannamelerin verilmediği durumda, 2022 takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde beyan edilen matrahın 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutardan az olmaması gerekmektedir.

-1/1/2023 tarihinden sonra, 2021 yılı kurumlar vergisi beyannamesi ya da 2022 yılı üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin beyanname başta olmak üzere kıyaslamada dikkate alınacak beyannamelerde matrah azaltıcı nitelikte düzeltme beyannamesi verilmesi durumunda, 2022 takvim yılına yönelik matrah artırımında bulunulabilmesi için bu yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde beyan edilmesi gereken vergiye esas matrahın belirlenmesinde düzeltme öncesi beyan edilen matrahlar esas alınacaktır.

-Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları 2022 yılına ait zararlarının tamamı 2023 yılından itibaren izleyen yıl kârlarından mahsup edilmez.

2022 MATRAH ARTIRIMI

	2022 YILI MATRAH ARTIRIMINA KONU ASGARİ TUTARIN HESABI	GV	KV ÖRNEK 1	KV ÖRNEK 2	KV ÖRNEK 3	KV ÖRNEK 4
1	MATRAH ARTIRIMINA KONU 2022 YILI ASGARİ MAKTU KV MATRAHI	200.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00
2	2021 YILI KV MATRAHI	1.000.000,00	1.000.000,00	800.000,00	100.000,00	-
3	2021 YILI KV MATRAHINDAN HAREKETLE 2022 YILI ASGARİ KV MATRAHI (%122,93 Oranında Artırılmış Tutar)	2.229.300,00	2.229.300,00	1.783.440,00	222.930,00	-
4	2021 YILI KV MATRAHINDAN HAREKETLE TESPİT EDİLEN MATRAH ARTIRIM TUTARI (3. SATIRIN %25'i)	557.325,00	557.325,00	445.860,00	55.732,50	-
5	2022/3. DÖNEM GEÇİCİ VERGİ MATRAHI	1.200.000,00	1.200.000,00	700.000,00	2.500.000,00	-
6	2022/3 DÖNEM GEÇİCİ VERGİ MATRAHINDAN HAREKETLE 2022 YILI ASGARİ KV MATRAHI (2022/3 GEÇİCİ VERGİ MATRAHININ %40 ARTIRILMIŞ TUTARI)	1.680.000,00	1.680.000,00	980.000,00	3.500.000,00	-
7	2022/3 DÖNEM GEÇİCİ VERGİ MATRAHINDAN HAREKETLE TESPİT EDİLEN MATRAH ARTIRIM TUTARI (6. SATIRIN %25'i)	420.000,00	420.000,00	245.000,00	875.000,00	-
8	2022 YILI KV MATRAH ARTIRIMI YAPABİLMEK İÇİN NİSAN 2023 BEYAN EDİLMESİ GEREKEN 2022 YILI ASGARİ KV MATRAHI (3 ve 6 dan en büyük olan)	2.229.300,00	2.229.300,00	1.783.440,00	3.500.000,00	-
9	2022 YILI KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIM TUTARI (1'inci satırdan küçük olmamak şartıyla, 4 veya 7. satırdan büyük olan)	557.325,00	557.325,00	500.000,00	875.000,00	500.000,00
10	2022 YILI KV MATRAH ARTIRIMINDAN DOĞAN VERGİ (%20)	111.465,00	111.465,00	100.000,00	175.000,00	100.000,00
11	2022 YILI KV MATRAH ARTIRIMINDAN DOĞAN VERGİ (BEYAN VE ÖDEME MÜKELLEFİYETLERİNİ ZAMANINDA YERİNE GETİRENLER İÇİN %15)	83.598,75	83.598,75	75.000,00	131.250,00	75.000,00

2022 MATRAH ARTIRIMI

	2022/3. GEÇİCİDE BEYANNAME VERİLMEMESİ HALİNDE	GV	KV ÖRNEK 1	KV ÖRNEK 2
1	2022 asgari matrah	200.000,00	500.000,00	500.000,00
2	2021 KV matrahı	1.000.000,00	1.000.000,00	800.000,00
3	2022 KV matrahında dikkate alınacak 2021 matrah sınır (%122,93 artırılmış)	2.229.300,00	2.229.300,00	1.783.440,00
4	2022 KV matrahında dikkate alınacak 2021 matrah sınırının % 25 i	557.325,00	557.325,00	445.860,00
5	2022/2. Dönem Matrahı matrahı	800.000,00	1.200.000,00	400.000,00
6	2022/3. geçici verilmemiş olması halinde 2022/2 matrahının % 100 artırılmış tutarı	1.600.000,00	2.400.000,00	800.000,00
7	2022 matrah artırımı halinde 2022 beyan edilmesi gereken KV matrahı (3. ve 6. satırdan büyük olandan az olmamak üzere)	2.229.300,00	2.400.000,00	1.783.440,00
8	2022 matrah artırımı tutarı (7X%25)(1'inci satırdan küçük olmamak şartıyla,)	557.325,00	600.000,00	500.000,00
9	2022 matrah artırımı halinde ödenecek vergi (%20	111.465,00	120.000,00	100.000,00
10	Beyannameleri süresinde ödemişse ödenecek vergi (%15)	83.598,75	90.000,00	75.000,00

	2022/3. VE 2022/2. GEÇİCİDE BEYANNAME VERİLMEMESİ HALİNDE	GV	KV ÖRNEK 1	KV ÖRNEK 2
1	2022 Asgari matrah	200.000,00	500.000,00	500.000,00
2	2021 Matrahı	1.000.000,00	1.000.000,00	800.000,00
3	2022 KV matrahında dikkate alınacak 2021 matrah sınır (%122,93 artırılmış)	2.229.300,00	2.229.300,00	1.783.440,00
4	2022 KV matrahında dikkate alınacak 2021 matrah sınırının % 25 i	557.325,00	557.325,00	445.860,00
5	2022/1. Dönem Matrahı	500.000,00	1.200.000,00	400.000,00
6	2022/1. Dönem matrahının % 300 artırılmış tutarı	2.000.000,00	4.800.000,00	1.600.000,00
7	2022 matrah artırımı halinde 2022 beyan edilmesi gereken KV matrahı (3. ve 6. satırdan büyük olandan az olmamak üzere)	2.229.300,00	4.800.000,00	1.783.440,00
8	2022 matrah artırımı tutarı (7X%25)(1'inci satırdan küçük olmamak şartıyla,)	557.325,00	1.200.000,00	500.000,00
9	2022 matrah artırımı halinde ödenecek vergi (%20	111.465,00	240.000,00	100.000,00
10	Beyannameleri süresinde ödemişse ödenecek vergi (%15)	83.598,75	180.000,00	75.000,00

7440 Sayılı Kanun İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

İşletme kayıtlarının düzeltilmesi 7440 sayılı kanun 6. maddesi

- İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine teçhizat ve demirbaşlar,
- Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine teçhizat ve demirbaşlar,
- 31.12.2022 tarihli Bilançolara göre, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ve bunlarla ilgili hesaplar

7440 Sayılı Kanun İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine teçhizat ve demirbaşlar

-İşletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden **31/5/2023** tarihine kadar bir envanter listesi ile vergi dairesine beyan edeceklerdir.

-Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, bu madde kapsamında aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere pasifte özel karşılık hesabı açacaklardır. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiyesi edilmesi halinde sermayenin bir unsuru olarak değerlendirilir ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar ise envantere kaydedilecek ve ayrılacak özel karşılık hesabı birikmiş amortisman olarak kabul edilecektir.

-Beyan edilen makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabii olduğu oranların yarısı esas alınarak KDV hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir.

Beyan edilen emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirim konusu yapılabilecek, **ancak iadeye konu edilmeyecektir.**

Ancak kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV nin ise indirimi mümkün değildir.

7440 Sayılı Kanun İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine teçhizat ve demirbaşlar

-Kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, makine, teçhizat ve demirbaşlarını 31/5/2023 tarihine kadar, emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını (gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde ise mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranları), makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenleyecek ve her türlü vergisel yükümlülüğü yerine getirecektir.

-Faturalanan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile ilgili işlemler normal satış işleminden farklılık arz etmemekte, faturada emtianın, makine, teçhizat ve demirbaşların tabi olduğu katma değer vergisi oranında KDV hesaplanacaktır. Ödenmesi gereken katma değer vergisinin 3 eşit taksitte ödenmesi imkanı sağlanmış olup, ilk taksit beyanname verme süresinde, izleyen taksitler ise beyanname verme süresini takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere ödenecektir.

7440 Sayılı Kanun İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi

31.12.2022 tarihli Bilançolara göre, kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ve bunlarla ilgili hesaplar

-Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, 31.12.2022 tarihli bilançolarında görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31/5/2023 tarihine kadar vergi dairelerine beyan ederek kayıtlarını düzeltebileceklerdir.

-31.12.2022 tarihi itibari ile düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmede bulunmayan kasa mevcutları ve ortaklardan net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemleri için düzeltme yapmak isteyen mükellefler, beyan değeri üzerinden % 3 oranında vergi hesaplayacak ve hesaplanan vergi beyanname verme süresi içinde ödenecektir. Söz konusu beyan üzerine defter kayıtları düzeltilecek olup, ödenen vergiler gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilemeyecek ve beyan edilen bu tutarlar üzerinden ödenen % 3 oranındaki vergi, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır.

7440 Sayılı Kanun EK VERGİ

-Kurum kazancından indirim konusu yapılan istisna ve indirim tutarları ile KV Kanununun 32/A maddesi kapsamında indirimli kurumlar vergisine tabi matrahları üzerinden, dönem kazancı ile ilişkilendirilmeksizin %10 oranında, Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde düzenlenen istisna ile yurt dışından elde edilen ve en az %15 oranında vergi yükü taşıdığı tevsik edilen istisna kazançlar üzerinden ise %5 oranında ek vergi hesaplanmasına yönelik düzenleme yapılmıştır. GV mükellefi değildir, KV Ek vergi mükellefidir.

Bu verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içinde, ikinci taksiti bu süreyi takip eden dördüncü ayda ödenecektir.

Aşağıdaki istisnalar için bu vergi hesaplanmayacaktır.

- Türkiye’de kurulu fonlar ile yatırım ortaklıklarının kazançlarına ilişkin istisna
- Risturn İstisnası
- Sat-kirala-geri al işlemlerinden doğan kazançlarda istisna
- Kira sertifikası ihracı amacıyla her türlü varlık ve hakların satışından doğan kazançlarda istisna
- Yabancı paraların ve altın hesaplarının Türk Lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesinden elde edilen kazançlara ilişkin istisna, (Kur korumalı mevduat hesabı)

7440 Sayılı Kanun EK VERGİ

Aşağıdaki indirimler için bu vergi hesaplanmayacaktır.

- Sponsorluk harcamaları
 - Kurum kazancının %5'i ile sınırlı bağış ve yardımlar
 - Eğitim ve sağlık tesisleri ile dini tesislere ilişkin bağış ve yardımlar
 - Kültür ve turizm amaçlı bağış ve yardımlar
 - Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdî bağışlar
 - İktisadi işletmeleri hariç, Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış veya yardımlar
 - VUK 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların beyan edilen gelirin %10'unu aşmayan kısmı
 - korumalı işyeri indirimi
 - ilgili kanunları uyarınca kurum kazancından indirilebilen bağış ve yardımlar
 - Gelir Vergisi Kanunu geçici 61 inci maddesi kapsamında tevkifata tabi yatırım indirimi istisnası
- 10/7/2018 tarihli ve [1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin](#) 407 nci maddesi kapsamında tanımlanan mikro ve küçük işletmelerin teknoloji geliştirme bölgeleri ile Ar-ge ve tasarım merkezlerinden elde ettikleri istisnaya ve indirimine konu kazançları üzerinden ,
- bu vergi hesaplanmayacaktır.

TEŐEKKÜRLER

www.vdd.com.tr